

zvláště u mladé generace, fascinované možnostmi vstoupit do militantních jednotek SA a podnikat v jejich řadách ozbrojené výpady vůči státnímu aparátu, policejním jednotkám i ideovým protivníkům. Jen v Bavorsku činil roku 1930 počet členů SA přes 20 000 mužů. K tomu je třeba přičíst ještě rodící se Hitler-Jugend, v jehož cílech a členských strukturách se značná část mladé generace též zhlédla. Národněsocialistickou ideologii cíleně šířily i radikální „obrněné“ spolky, ve Falcí to byl Pfälzswacht, v Horních a Dolních Bavorsrech působil Bavorský ochranný spolek. V létě 1931 se vláda Bavorska odhodlala vystoupit proti rozpínajícímu se běsnění národních socialistů, nařídila policii obsadit tzv. Hnědý dům, sídlo strany v Mnichově, a zakázala nošení uniformy SA. To však možnost scházet se nacistům dlouhodobě neprekazilo a populistickými činy a rasistickou rétorikou nadále posilovali svou popularitu.

Podobně jako v jiných částech Německa snižoval se i v Bavorsku volební zisk demokratických stran právě na úkor národních socialistů. NSDAP se navíc neutuchajícími pouličními střety i cílenou propagandou dále oslovovat stále nové a nové voličstvo čelící hospodářské krizi ohromných rozměrů, která s sebou nesla prudce rostoucí nezaměstnanost a radikalizaci celé společnosti. Strana získávala podporu ale jistě finanční podporu části finančních elit z řad mnichovských bankéřů (mj. August von Finck) a značný nárust podpory si zajistila poté, co se jejím členem stal uznávaný a dosud spíše sociální demokracii podporovaný Ludwig Siebert, starosta Lindau, který za tak negativnímu politickému vývoji nutno přičíst i jistou únavu demokratických stran z koaličního vládnutí. Premiér Held z Bavorské lidové strany (BVP) roku 1930 ztratil kvůli malichernému problému (zavedení speciální spotřební daně, tj. daně z jatek) koaličního partnera Svaz rolníků a musel vládnout sám v menšinové vládě. V tomto politickém rozpoložení čelil masivní nezaměstnanosti, radikálním výstupům praviceových a levicových extrémistů (s těmi si vesměs pořídkové síly nevěděly rady) a nezadržitelnému zadlužování bavorské státní pokladny, které roku 1931 dosáhlo půl miliardy říšských marek. V zimě 1931/32 bylo v Bavorsku 554 000 lidí bez práce, od jara se všem státním úředníkům citelně krátily mzdy.

V této atmosféře proběhly na jaře 1932 celostátní prezidentské i zemské volby. V nich kandidoval ještě dosavadní prezident Hin-

- Dunaj za účelem zlepšení lodní dopravy na těchto tocích. Bavorská vláda v čele s premiérem H. Heldem (BVP) sledovala vůči říši přísně federalistickou linii, když usilovala o získávání větších kompetencí. Dělo se tak mj. v otázce posilování finanční politiky a daní, jež dosud byly v kompetenci říše, a tak Bavorsko zůstávalo plně závislé na přídělování finančních prostředků z Berlína.

V meziválečném období ožil v Bavorsku také kulturní život. S Mnichovem jsou umělecky spjati bratři Mannové, Karl Valentin, Frank Wedekind nebo Lion Feuchtwanger, ale po odchodu z Prahy tu ještě před válkou našel domov (u Starnberského jezera) také Gustav Meyrink. Působili zde však i hudební skladatelé Richard Strauss, Carl Orff a další. Peter Ostermayr založil v Geiselgasteigu u Mnichova filmové ateliéry (pozdější Bavaria-Film), roku 1925 bylo v Mnichově otevřeno Německé muzeum přírodních věd a techniky.

Bavorsko a konec Výmarské republiky

Jak již bylo zmíněno, představoval národněsocialistický politický i nepolitický blok jednu ze skupin bavorského politického systému vynávajících se z nostalgie vůči starému mocnářství a prosazujících antisemitismus a rasovou ideologii. Tento názorový proud byl zastoupen také v parlamentu, tzv. *völkisch* blok zde dokonce už od roku 1924 představoval druhou nejsilnější politicko-ideologickou sílu. Tato fundamentalistická opozice tak promíkla do demokratického politického systému a dařilo se jí – podle aktuální politické síly – narušovat jeho chod. Poměrně rezistentní vůči NSDAP se ukázalo být obyvatelstvo v katolických oblastech (Horních a Dolních Bavorsrech), kde si po celou dobu existence Výmarské republiky uchovala domínaci Bavorská lidová strana. V převážně protestantských okresech Středních a Horních Frank a ve Falcí byl naopak počet sympatizantů s rodícím se nacismem podstatně vyšší. Tak třeba v Coburgu získala NSDAP již při komunálních volbách roku 1929 absolutní většinu a sestavila zde sama městskou vládu. Poslanci říšského sněmu za Franky a Falcí vzešli z voleb roku 1930 byli pozdější šef jednotek SS Heinrich Himmler a budoucí vrchní guvernér Polska Hans Frank. Cíle NSDAP – od autoritativního stylu vedení, zrušení „ostudité smlouvy z Versailles, posilování národního ducha skrze větší militarizaci veřejného života až po radikální antisemitismus – našly podporu ob-

Mina
Azis
Začátek
na máto